

Štev. 247.

V Ljubljani, v soboto, 25. oktobra 1941-XIX

Leto VI.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tuje-
ga izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Il bollettino No. 509:

Azioni aeree in tutto il Mediterraneo

Il quartier generale delle forze armate e-munica: Nel pomeriggio di ieri apparecchi nemici hanno effettuato una incursione su Crotone: danni di scarso rilievo e nessuna vittima.

Nel corso di questa notte altra incursione sulla città di Napoli: le perdite si limitano a 5 feriti tra la popolazione civile; danni di non grave entità.

La nostra aviazione ha rinnovato azioni su Malta colpendo l'aeroporto di Micabba e gli impianti portuali di La Valletta.

In Africa Settentrionale nulla di notevole sui fronti terrestri. A Tobruk un velivolo nemico è stato abbattuto dalla nostra caccia.

Aerei britannici hanno bombardato Bengasi, Homs e Tripoli: Nessuna vittima, lievi danni materiali ad Homs.

Tre bombardieri sono stati abbattuti in fiamme: due a Bengasi e il terzo ad Homs, battelli di salvataggio hanno recuperato i corpi carbonizzati di alcuni aviatori nemici.

In Africa Orientale nei settori di Ualag e del lago Tana attività di nostri reparti avanzati che hanno respinto elementi avversari; Nessun avvenimento importante negli altri settori.

Vojno poročilo št. 509:

Letalski nastopi na vsem Sredozemlju

Uradno vono poročilo št. 509 pravi:

Včeraj popoldne so angleška letala izvedla polet nad Crotone. Majhna škoda in nobene žrtve.

Ponoči je bil nov polet nad Napoli. Izgube se omejujejo na 5 ranjenec med civilnim prebivalstvom. Škoda ni obsežna.

Naše letalstvo je ponovilo napade na Malto, kjer so bombe zadela letališča Micabba in pa pristanišče naprave v La Valetti.

Severna Afrika: Nišarar posebnega na kopnem bojišču. Pri Tobruku je bilo sestreljeno od naših lovcov eno angleško letalo. Angleška letala so bombardirala Bengasi, Homs in Tripoli. Nobene žrtve, majhna škoda v Homsu. Trije bombniki so bili v plamenu sestreljeni, in sicer dva nad Bengasijem in tretji pri Homsu. Rešilni čolni so v morju nabrali zgoznela trupla nekaterih angleških letalcev.

Vzhodna Afrika: V odsekih Ualag in pri jezeru Tana delovanje naših oddelkov, ki so odbili angleške čete. Nobenega važnega dogodka na drugih odsekih bojišča.

Japonske zahteve po končnem razčiščenju razmerja z Združenimi državami

Tokio, 25. okt. s. Pogajanja med Japonsko in med Združenimi državami je treba zdaj smatrati za ustavljena. Cilj Združenih držav je vedno bil bromiti Japonsko, da bi Amerika imela proste roke na Atlantskem morju. Združene države niso do japonskega ljudstva kazale nikdar najmanjšega razumevanja, temveč samo zaničevanje. Tako je prišel trenutek, ko japonska čast zahteva, da se neha ta žaljiva igra, ki je Japoncem bila samo vir razočaranja.

V japonskih političnih krogih poudarjajo, da je Japonska skušala svoje načrte za ureditev kitajskega vprašanja in za uvedbo novega reda v vzhodni Aziji uresničiti brez oboroženega spopada na Tihem morju. Združene države pa so po večale svoje pomoč za Čangkaška in so izdale tudi celo vrsto ukrepov, ki naj preprečijo uvedbo novega reda v vzhodni Aziji. Zato se je razmerje med Japonsko in med Združenimi državami poslabšalo in prišlo je do dejanske ustavitve pogajanj, kakaj ameriška vlada je sprejela vse gospodarske ukrepe, kar jih je le mogla, s katerimi bi pritisnila čimbolj na Japonsko.

Med Anglijo in Rusijo ni nobenih razlik

Rim, 25. oktobra. s. Angleški zunanji minister je v poslanski zbornici imel govor, v katerem je med drugim dejal, da je sam že dolgo prepričan o tem, da med Sovjetsko Rusijo in med Anglijo ni razloga za kakršne koli spore glede koristi. To stališče, je dejal Eden, je tudi do danes obranil nespremenjeno. Eden je dalje dejal, da je Anglija že davno pred začetkom sedanje vojne na Vzhodu začela zbirati surovine za Rusijo. To pomeni, da je Anglija bila poučena o sovjetskem napadalnem načrtu že v času, ko je Stalin podpisoval pogodbe z Nemčijo. Eden je tudi priznal, da je po nalogu ministrskega predsednika Churchilla obveščal sovjetsko vlado o nemških vojni pripravih, kar dokazuje, da je angleški ministrski predsednik že dolgo pred začetkom vojne opozarjal Stalina.

Prepoved slehernega pošiljanja dolarjev v države Osi

Washington, 25. okt. s. Ameriški finančni minister Morgenthau je razglasil, da je vlada Združenih držav prepovedala pošiljati dolarje v države Osi. Ukrep, ki se postruje določila o zamrznevanju italijanskega in nemškega denarja v Združenih državah in ki je bil izdan 14. junija, velja za sleherni pošiljanje dolarjev tudi v dobrodelne in verske namene. Te pošiljave so dozdaj bile dovoljene.

Boji na Vzhodu v obupnem vremenu

Napadi in preganjanje se nadaljuje — Pisanje nemškega tiska ob začetku petega meseca vojne
Napredovanje od Stalina do Taganroga

Hitlerjev glavni stan, 24. okt. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja naslednje uradno poročilo: Napadi in zasledovanja se na vzhodnem bojišču nadaljujejo.

Pri zavračanju sovjetskega protinapada na severnem delu vzhodnega bojišča je španska »sila divizij prizadejala sovražniku hude izgube in je ujela več sto sovjetskih vojakov.

Letalstvo je na morju pri Krimu potopilo sovjetski parnik s šest tisoč tonami, na Moskvo so pa tudi to noč bile vržene eksplozivne in zažigalne bombe.

München, 25. okt. s. Ob začetku petega meseca ogromnega boja zoper Sovjete, pišejo »Münchner Neueste Nachrichten«, da je nemška vojska povsod v zmagovitem napredovanju in da brezpogojno drži pobudo v svojih rokah. V štirih mesecih je bilo zasledeno ozemlje, ki obsega poldrugi milijon kvadratnih kilometrov s prebivalstvom 65.000.000 duš. Na tem ozemlju so štiri petine sovjetske vojne izdelave. Najhujši nasprotnik, ki se že nekaj dni upira nemškemu napredovanju na bojišču pri Moskv, je slabo vreme, ki je naredilo vse ceste neuporabne in spremenilo vso tamkajšnje pokrajino v ogromno blatno močvirje. Zaradi tega je treba še bolj ceniti junaško vztrajnost nemške pehote, ki navzlic tako hudim težavam nadaljuje svoj zmagoviti pohod.

Budimpešta, 25. okt. s. Snočnje madžarsko uradno vojno poročilo pravi, da se nasprotnik

v vsej donski kotlini umika pod neubranljivim pritiskom zavezniških čel, ki zasedajo vso pokrajino. Madžarske čete da napredujejo ob dobivanju številnih ujetnikov. Na južnem delu bojišča se navzlic slabemu vremenu, ki dela neuporabljive tako imenovane ruske ceste, nadaljujejo operacije, pri katerih sodelujejo Madžari tesno s italijanskimi, nemškimi in zavezniškimi četami. Dalje poročajo, da italijanske in zavezniške čete iz Taganroga in Stalina napredujejo ter pri tem tarejo sleherni sovjetski odpor.

Berlin, 25. okt. s. Na južnem delu vzhodnega bojišča je nemško letalstvo včeraj z velikim uspehom bombardiralo sovjetske utrjene črte. V polno je zadevalo cilje ter prizadelo Rusom hude izgube v ljudeh in v orožju. V letalskih spopadih je bilo zbitih 31 strojev. Na osrednjem delu bojišča so Nemci vzeli posebno na muho korakajoče kolone in zbiranja čet. Nekje so uničili 27 oklepnih voz, eno baterijo in 150 avtomobilov. Napadali so tudi železniške postaje in proge ter uničili 21 lokomotiv in 18 vlakov. Moskva je bila še enkrat bombardirana pri belem dnevu in so bile na industrijske cilje zmetane tone bomb. Izbruhnili so številni požari. Sovjeti so ves dan izgubili 84 letal, od tega 56 v bojih.

Helsinki, 25. okt. s. Z bojišča pri Petrogradu prihajajo poročila o strahovitem bombardiranju nemških strmoglavcev, ki napadajo enote sovjetske

skega vojnega brodograja, zbrane med bivšo rusko prestolnico in med trdnjavo Kronstadtom. Poročila pravijo, da so opazili že številne požare na krovu teh ladij, med katerimi je tudi nekaj največjih. Morska voda se je včeraj zdela, da kar vre zaradi eksplozij bomb in zaradi naglega premikanja izmikajočih se ladij. Dve torpedovki sta se poskusili umakniti v vzhodni del Finskega zaliva, pa so jih opazila finska letala, jih kmalu nato zadela, zažgala in potopila. Finsko vrhovno poveljstvo je zelo molčeče o nedvomno ugodnem poteku operacij zadnjih dni. V zaledje prihajajo številni sovjetski ujetniki.

Nemški minister dr. Clodius pri Duceju

Rim, 25. oktobra. s. Duce je sprejel v Beneški palači nemškega ministra z vsemi pooblastili dr. Clodiusa in imel z njim dolg, prisrčen razgovor.

Vesti 25. oktobra

Španski tisk včeraj posveča obsežne članke obletnici snidenja med kanclerjem Hitlerjem in generalom Francom v francoskem obmejnem mestu Hendayu.

Za vojaškega in civilnega guvernerja španskih Kanarskih otokov je bil imenovan general Garcia Escamez. General je dobil obsežna pooblastila.

Švedski državni proračun za prihodnje leto izkazuje milijardo 400 milijonov kron primanjkljaja. Večji izdatki so potrebni zaradi izpopolnitve obrambe.

V Bukarešti bodo 15. novembra odprli razstavo o junaških žrtvah romunskih letalcev v sveti vojni zoper Rusijo. Razstava bo obsegala kipe, slike in fotografije. Poseben oddelek bo posvečen tudi italijanskemu in nemškemu letalstvu.

Zastopniki japonskega gospodarstva, ki so člani obeh zbornic, izražajo zadovoljstvo nad sklicanjem zbornic in napovedujejo, da bodo enoglasno odobrili vse nove izredne dajatve, ki jih zahteva vlada.

Bivši kandidat za predsednika Združenih držav, Willkie, je imel včeraj po radiu govor. Dejal je, naj se Amerikanci ne zazibavajo v utvare. Države Osi v vojni zmagojuje, zato je za Združene države potrebno, da pospešijo svoje priprave, če ne, bo prekasno.

Nemški minister za propagando dr. Göbbels obračunava z angleško propagando, ki trdi, da so si Nemci pri vojni na Vzhodu določili razne dneve in razne cilje, katerih pa niso ob določenem času dosegli. Minister pravi, da so to navadne čenče. Važno je, da Nemčija z zavezniki dobiva vojno po določenih načrtih, in sicer po svojih, ne pa po tistih, ki bi jih predpisovali Angličje.

Časopisje držav Osi poudarja pomen zamenjave Ti-mošenska kot vrhovnega ruskega poveljnika na srednjem bojišču. Nemški listi n. pr. sodijo, da je treba temu dejstvu pripisovati prav tak pomen, kakor ga je lani v Franciji imelo imenovanje generala Weyganda za vrhovnega poveljnika.

Rusko poveljstvo na južnem bojišču je začelo v množicah pošiljati v boj konjeniške oddelke, oborožene s slovitimi »Molotovljevi« steklenicami. V teh steklenicah je poseben bencin za požiganje tankov. Po sodbi finskih listov to jasno dokazuje, kako zelo primanjkuje Sovjetom motoriziranih vojni sredstev.

Ameriške oblasti na Filipinih so prepovedale izdajati Japoncem vozovnice za ameriške parnike. To prepoved spravljajo v zvezo s sklepom, da je treba vse ameriške parnike oborožiti.

Ravnateljstvo bolgarskih železnic je razpisalo mednarodni natečaj za novo osrednjo železniško postajo v Sofiji. Potrebni podatki se dobe pri bolgarskem poslanstvu v Rimu.

Na srednjem odseku ruskega bojišča so nemški oddelki zajeli sovjetskega poveljnika rezervne sovjetske armade generala Višnjevskega.

Angleška propaganda širi nerenečne vesti, o neklih nemških mirovni poskusih, piše »Deutsche Allgemeine Zeitung«. Listu se zdi čudno, da se take vesti pojavljajo ravno v času, ko stopa boj proti Rusiji v zaključno razdobje. List pravi, da je smešno samo pomisliti na to, da bi države Osi mislile na kakršnokoli poravnavo zdaj, ko imajo zmago že v rokah. Mo-goče bo v kratkem govoru o mirovni prizadevanjih, vendar ne s strani Nemcev, temveč iz nasprotnega tabora.

Sovjetske oblasti so pričele seliti civilno prebivalstvo iz luk Arhangelska in Onega že sredi meseca septembra. V Arhangelsku je sedaj samo še vojaštvo. Mesto pa je šlo poprej 200.000 prebivalcev.

Ob holandski obali je bil potopljen švedski 1.900 tonski parnik »Hilda«. Parnik je bil namenjen v Göteborg s tovorom premoga. Posadka je bila rešena.

Po posebnih uredbi, ki jo je izdala švicarska vlada, se omejuje poraba aluminija v vsej Švici. Švedska vlada je sklenila preurediti policijo zaradi zelo razvitega zločina, vohanstva in sabotažnih dejanj. V Stockholmu bodo policijski straži dali tudi 20 oklepnih avtomobilov, ki bodo imeli radijske postaje. Po mestu pa bodo namestili 470 svetlobnih signalnih naprav.

Novi predsednik panamske republike je preklical zakon, ki je prepovedoval oboroževati trgovske ladje. Tako bo Amerika, ki se poslužuje panamske zaveze za plovo v Evropa, lahko plula z oboroženimi parniki.

Voditelj nemštva v tujini Bohle na uradnem obisku v Rimu

Rim, 25. oktobra. s. Podtajnik v nemškem zunanjem ministrstvu in voditelj narodno-socialistične stranke za tujino dr. Ernest Bohle je na prvi dan svojega obiska v Rimu opravil običajne dolžnostne poklone. Najprej se je podal na Kvirinal, kjer se je vpisal v dvorno knjigo. Poleg njegovih sodelavcev so ga spremljali podtajnik fašijev za tujino in voditelj tujih središč pri vodstvu fašistovske stranke ter druge ugledne osebnosti. Iz kraljeve palače se je visoki gost podal v Panteon. Pred vhomom je bila postavljena straža, ki izkazuje čast Kraljevim grobovom. Nemški gost je položil lorvorjev venec na grobove prvih italijanskih Vladarjev in izkazal z drugimi navzočnimi vred čast z rimskim pozdravom.

Potem se je dr. Bohle odpeljal na Beneški trg, kjer je položil lorvorjeve vence na grob Neznanega

vojaka in na žrtvenik tistih, ki so padli za fašistično revolucijo. Položil je venec tudi na Kapitolu. Tako pred žrtvenikom kakor tudi na Kapitolu so izkazali visokemu gostu čast oddelki Crnih strajc. Odtod se je nemški podtajnik zunanega ministra s svojim spremstvom podal v ulico Boncompagni, na sedež tajništva Fašijev za tujino. Tu je bila postavljena časna četa miličnikov. Gost je imel tovariški razgovor s tajnikom Fašijev za tujino, ki ga je sprejel pri vohu v palačo. Na koncu palače se je ustavil v splošljivi časti pred svetiščem fašistov, ki so padli v tujini. Potem je zapustil tajništvo in se je v družbi tajnika in drugih osebnosti podal na sedež Fašistične stranke v avdicionu k strankinemu tajniku. Ljudstvo je gostu povsod med potjo izrazilo svoje simpatije.

Hvaležnost Bolgarije do italijanskega naroda

Sofija, 25. okt. s. Da bi bolgarska vlada dokazala hvaležnost Bolgarov do velikega prijateljskega naroda, je sklenila povabiti italijansko vlado, naj pošlje v Bolgarijo kot goste 300 okrevajočih ranjencev, ki bodo lahko prebivali v poglavitnih bolgarskih zdraviliščih.

Podatki o Judih v Italiji

Rim, 25. okt. s. Prvega januarja 1941 je bilo v Italiji 45.410 Judov — italijanskih državljanov. 1. junija 1940 je bilo v Italiji Judov — tujih državljanov, 5012. Za vedno se je iz Italije preselilo zdaj 5966 Judov — italijanskih državljanov. Skupno število Judov italijanskih državljanov, je v kraljevini zdaj 39.444, Judov tujih državljanov je pa 3474.

Spori med Nemčijo in ameriškim republikami

Berlin, 25. okt. s. Nemška vlada je obvestila vlado srednjeameriške republike Honduras, da je vsem njenim konzulom v Nemčiji vzeto dovoljenje za delovanje in sicer s takojšnjo veljavo. Honduraska vlada naj torej takoj zapre vsa svoja konzularna zastopništva v Nemčiji.

Združene države so dale Mehiki posojilo 30 milijonov dolarjev za izboljšanje cest in železnic. Posojilo predstavlja novo vmešavanje Združenih držav v notranje zadeve ameriških republik.

Poveljniki angleške bojne ladje »Warspite«, ki je zdaj v popravilu v ameriški ladjedelnici Bremertonu, je povedal ameriškim časnikarjem, da je »Warspite« bila zadnje čase vsaj dva in petdesetkrat napadena po italijanskih in nemških letalih na Sredozemlju.

Islandska vlada je odstopila v protest zoper zasledbo otoka po ameriških četah, češ da je zasedba zmedla gospodarsko življenje Islandije ter ograža njeno politično varnost.

Čangkaškova vlada se po poročilih japonskih listov boji večje japonske odločnosti v kitajski vojni, odkar je sestavljena nova japonska vlada pod vodstvom generala Toja. Dokaz so seje kitajske vlade in njeni posveti z anglosaškimi diplomati.

Irei v Ameriki hočejo ostati nevtralni in se odločno upirajo, da bi bil odpravljen nevtralistni zakon in da bi Roosevelt Ameriko zapletel v vojno na strani Anglije. Proti vojni so tudi nemški protestantski in drugi krogi v Združenih državah.

Romunski kralj Mihael je podelil odlikovanje »Mihaela junaškega« maršalu Hermanu Göring, admiralu Räderju, maršalu Brauchitšču, maršalu Keitlu in generalu Halderju. Vrh tega je romunski vladar odlikoval nemške generale, ki so vodili borbe pri Jladu in Ješovniku.

Obisk predsednika Turčije v vzhodnih pokrajinah

Carigrad, 25. oktobra. s. Predsednik turške republike Ismet Ineni zdaj obiskuje turške vzhodne pokrajine. V mestu Antioniji je imel pred zbranim ljudstvom govor, v katerem se je spominjal dela pokojnega predsednika Ata Turka in njegovih prizadevanj za združenje pokrajine Hataja z domovino. Izrekel je zadovoljstvo nad napredkom, ki ga je ta pokrajina dosegla v dveh letih, od kar je postala del Turčije. Poudarjal je tudi mirovno politiko vlade, ki se je obdržala navzlic vsem mednarodnim težavam.

Seje v švedski zbornici

Stockholm, 25. oktobra. s. Švedska zbornica je včeraj imela nad šest ur dolgo sejo ter na njej obravnavala večji del dnevnega reda. Poslanci vseh skupin so izražali zaupanje v zunanjo politiko vlade. Spregovoril je tudi ministrski predsednik Hansson ter dejal, da je zadovoljen nad duhom, ki ga kaže zbornica in nad njeno pripravljenostjo za narodno koncentracijo. Glede ukrepov zoper sleherni komunistično agitacijo so bili voditelji vseh strank složni z vlado. Ni še znano kakšni bodo ti ukrepi. Med razpravo pa je bilo večkrat govora o morebitnem razpustu švedske komunistične stranke.

10 milijonov pesosov je določila argentinska vlada za iskanje petroleja.

Nov način prodajanja govejega mesa

Mesarji bodo smeli oddajati in odjemalci dobivati sveže goveje meso le na osebne živilske nakaznice

Ljubljana, 25. oktobra.

Ker prehranjevalni zavod Visokega Komisariata za Ljubljansko pokrajino smatra za potrebno nadzorovati razdeljevanje in prodajo svežega govejega mesa, da se onemogoči nadaljnje zlorabe, je odločil, da bodo mesarji smeli oddajati in odjemalci dobivati sveže goveje meso le na osebne živilske nakaznice, kamor se bo mesar-dobavitelj osebno podpisal na za to določenem prostoru na hrbtni nakaznici. Mesarji bodo morali voditi posebno »Knjigo rednih odjemalcev«. Knjig ne bodo smeli rabiti, preden jih ne bo potrdil Prehranjevalni zavod za Ljubljansko pokrajino. Knjige bodo

dobili mesarji po plačilu pri občinah, ki jih jim bo v ta namen poslal Prevod. Gostinski obrati s kuhinjami (restavracije, gostilne itd.) bodo morali zabeležiti na živilskih nakaznicah gostov, ki so pri njih nad 5 dni na hrani, ime mesarja, ki dobavlja meso gostinskemu obratu ter naslov dotičnega gostinskega obrata. Zaradi tedenskega nakazila mesa bodo taki gostinski obrati morali predložiti Prehranjevalnemu zavodu samo enkrat do 31. t. m. seznam gostov, ki so se pri njih hranili od 15. do 25. oktobra t. l. Vse potrebne tiskovine imajo občinski preskrbovalni uradi. Prejšnji predpisi ostanejo v veljavi, kolikor ne nasprotujejo tem novim predpisom.

vana vredna trgovska izboljšanja so prišla brez večjih pretresljajev.

Iz tajnikovega poročila se lepo vidi društveno delovanje v zadnjem letu. Poslovalnica za posredovanje služb je zdaj prenehala poslovati, ker je ta panoga pod izključno upravo oblasti. Tudi na socialnem polju je bilo opravljenega mnogo koristnega. Razni skladi so omogočili društvu opraviti mnogo človekoljubnega dela. Največ dela pa opravljajo društvo na vzgojnem polju. Društvo je tudi lani pridobilo številne tečaje za stenografijo in jezike. Prvotno je tečaje obiskovalo okrog 200 oseb, število pa je pozneje naraslo na 300. Vsi so vztrajali do konca. Med trgovskim naraščanjem je mnogo dobre volje do resnega dela, kar je treba le pohvaliti. Stanje članstva je okrog 700. Po blagajniškem poročilu je bila izglasovana razrešnica odboru. Potem je bil soglasno izvoljen novi odbor, za predsednika pa spet dr. Windischer. Po izvolitvi je bila prva seja novega odbora.

Občni zbor je pokazal trdnost našega trgovstva in velike volje do nadaljnjega dela na stanovskem polju.

Določbe o izdelovanju slaščic

Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino, v zvezi s svojo naredbo z dne 11. sept. 1941-XIX, št. 101, v zadevi prepovedi izdelovanja in prodaje piškotov in slaščičarskih izdelkov, dovoljuje sledeče slaščičarske izdelke:

mandljeve slaščice (izdelane iz medu, slarkorja, oreščkov, čokolade, sadja in mandljev) do konca meseca decembra t. l.;

slaščice in mandolate (izdelane izključno iz mandol, grozdnega sladkorja, sladkorja in medu); slaščice »pinokate« (izdelane iz mandljev, pinjol in sladkorja);

kandirano sadje, včevši marone (izdelano izključno iz sadja, grozdnega sladkorja in sladkorja); medene kolače (izdelane iz fig, sultanin in mandljev, oreščkov, pinjol, kandiranega sadja in mandljevega testa) do konca decembra t. l.

Opozarja nadalje, da se morajo zaloge, ki se niso razprodale, prijaviti pokrajinskemu Prehranjevalnemu zavodu Visokega komisariata, kateri je pooblaščen, da jih prevzame do 5. novembra. Naknadno se bo dovolilo izdelovanje in prodaja piškotov za otroke in bolnike v določenih količinah ter v okviru predpisov, izdanih po pokrajinskem Prehranjevalnem zavodu.

Vremenska bitka med burjo in jugem

Ljubljana, 25. oktobra.

Valovita bitka med mrzlim severom in toplem jugom je včeraj trajala ves dan. Snežilo je v predelkih prav pošteno. Sneg pa je bil moker, sicer težak, pa se ni mogel tal prijeti, ker je bila tudi zemlja še kolikor toliko topla in namočena. Po ravninah je lahko človek opazoval, kako je v nižjih plasteh valoveči sever vrtil z gorkejših višjih plasti prihajajoče vodne kaplje, ki so padale na zemljo v obliki snežink. Snežilo in deževalo je pozno v noč. Proti zgodnjemu jutru pa je dobil nadvlado mrzli sever tako, da se je jug umaknil. Bilo je davi nebo sivkasto zastrto, toda vse kaže, da se počasi jasni in da pritiska sedaj zmeren mraz.

Vremenska kronika naznanja v zadnjih desetletjih že več let, ko je sneg zapadel sredi ali konec oktobra. Slične nagle vremenske spremembe, kakor letos, so bile lani od 21. oktobra naprej. Nato je začelo v soboto 27. oktobra počasi, pozneje močnejše snežiti ter je snežilo tja do 29. oktobra. Lanski sneg pa je napravil večjo škodo na drevju, tako na sadnem, kakor tudi na gozdnem in po raznih nasadih. Težki sneg se je vsedel na vejevje, ki ga je lomil zaradi svoje teže. Lanski sneg je posebnega mnogo drevja polomil na Golovcu. — Prav zgodaj smo sneg dobili l. 1936. Takrat je 6. oktobra zapadlo do 10 cm snega na debelo. To leto je sneg napravil ogromno škodo.

Ljubljana in razni potoki so nekoliko narasli, toda ni nevarnosti za kakve večje in katastrofalne povodnji v Ljubljanski pokrajini. Poljski pridelki so v glavnem spravljani, na njivah so še zelje, pesa in repa. — d.

V treh vrstah...

S 1. novembrom bo uvedena na Štajarskem, Gorenjskem in Koroškem nova železniška tarifa za prevoz blaga in živine.

Delavca Alojzija Lebna, ki je bil zaposlen pri lomljenju kamenja na Turškem vrhu pri Završu, je podsolu kamenje. Ko so ga tovariši odkopali, so ga hitro prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer pa je zaradi budih poškodb podlegel.

Športne vesti

Kakor je odločila italijanska teniška zveza, bodo Italijani v dneh 14., 15. in 16. novembra odigrali povratno meddržavno teniško tekmo s Švedi v Stockholmu. Italijanska ekipa bo sestavljena takole: Romanoni, Cucelli, Del Bello in Bossi. Seveda bo tekma odigrana v pokritem prostoru. Po uradnem programu bodo Italijani nastopili tudi še v nekaterih drugih švedskih mestih.

V nedeljo bodo na kolesarskem prostoru Vigorelli velike kolesarske dirke na 100 kilometrske progi, katerih se bodo udeležili vsi italijanski kolesarski asi. Gre za velike jesenske denarne nagrade.

V kolesarski dirki po Lombardiji je bil italijanski vozač Bini tretji. Kolesarska zveza pa ga je zdaj kaznovala, da ne bo smel nastopati do 20. novembra, ker se je pri tej dirki večkrat pustil »po- tegniti« z motorjem.

Letošnjo največjo daljavo na Švedskem v metu kopja je dosegel Norvežan Erikson, ko ga je vrzel 71.99 m daleč. Erikson je torej tretji šved, ki je vrzel kopje čez 70 m. Ostala dva mojstra sta Atterwall in Lundquist.

Hranilna vrednost kostanja

En kilogram kostanja vsebuje prav toliko hranilnih snovi kot 25 jajc!

Med raznimi drugimi živilci, ki jim je v sedanjih vojnih časih treba pripisovati še prav poseben pomen, je tudi kostanj, ki ga je tudi v naši ožji domovini drugače kar precej, čeprav letošnja letina ni bila ravno najboljša in ima kostanj zaradi tega letos temu primerno tudi ceno. Zlasti pa slovi takojmenovani italijanski »maronci«, ki ga ima Italija toliko, da ga nekaj pride tudi na tuji trg. Sicer je dražji, kot navadni kostanj, zato pa je neprimerno boljši. Pri sedanjih prehranjevalnih samooskrbi ali avtarkiji je tudi kostanj zelo pomemben jesenski pridelek.

Kakor poroča »Eco di Roma«, je zlasti letos veliko povpraševanje po kostanju, to pa vprav

zaradi njegove velike hranilne vrednosti, zaradi bogastva kalorij, ki jih daje človeškemu telesu. Kakor je znano vsebuje kostanj mnogo vitaminov. Količina je hranilna vrednost kostanja, se najlepše vidi iz primerjave z nekaterimi drugimi važnimi živilci: 100 gramov kostanja ima v sebi na primer prav toliko hranilnih snovi, kakor 186 gr govejega mesa brez kosti, 203 gr telečjega brez kosti, 150 gr pustega svinjskega mesa brez kosti, 127 gr suhe polenovke, 303 gr kravjega mleka, 55 gr testenin, 68 gr kruha, 290 gr novega krompirja ali dve in pol kokoški jajc. Suh kostanj ima dvojno hranilno vrednost in kostanjeva moka je še redilnejša kot sadje.

I. N. A.

ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI

ROMA

Il più potente d'Europa. 22 Milardi di Lire di capitali assicurati. Oltre 3 Milioni di persone assicurate in Italia e all'estero.

Tutte le polizze sono garantite dal Tesoro dello Stato.

Gli assicurati partecipano agli utili.

Ogni forma di assicurazione sulla vita umana. Assistenze sanitarie gratuite. Facilitazioni per luoghi di cura.

Polizze abbinate ai Buoni del Tesoro 5 % 1950.

Durata anni otto.
Durata anni venti.

L'assicurato concorre immediatamente all'estrazione degli ingenti premi semestrali.

Informazioni e chiarimenti presso

Istituto Nazionale delle Assicurazioni

AGENZIA GENERALE

di Lubiana

via 3 Maggio No. 11 - Tel. 25-71

I. N. A.

ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI

(Narodni zavarovalni zavod)

ROMA

Najmočnejši zavarovalni zavod Evrope. Zavarovani kapital 22 milijard lir. Več kot 3 milijone oseb zavarovanih v Italiji in inozemstvu.

Za vse police jamči Državni zaklad.

Zavarovanci so udeleženi na dobičku.

Ziviljska zavarovanja v vsakovrstnih kombinacijah. Brezplačna zdravniška pomoč. Olajšave v zdraviliščih.

Police v zvezi z Buoni del Tesoro (Zakladni boni) 5 % 1950.

Zavarovalna doba 8 let.
Zavarovalna doba 20 let.

Zavarovanec je takoj deležen zrebanja ogromnih polletnih dobitkov.

Informacije in pojasnila pri

I. N. A.

(Narodni zavarovalni zavod)

Generalno zastopstvo

Ljubljana

cesta 3. maja št. 11 - Tel. 25-71

Zahtevajte povsod naš list!

40. občni zbor »Merkurja«

Društvo je lahko ponosno na svoj mogočni korak, ki ga je naredilo od ustanovitve do danes

Ljubljana, 25. oktobra.

V četrtek zvečer je bil v Trgovskem domu 40. letni občni zbor najstarejše slovenske prostovoljne trgovske organizacije, ki je prav za prav matrica trgovstva pri nas.

Občni zbor je vodil dolgoletni Merkurjev predsednik dr. Windischer. Najprej se je g. predsednik spominjal važnih letošnjih dogodkov, katerih posledice je bila, da je precejšen del Slovencev dobil mečja v okviru kraljevine Italije.

Novice iz Države

Decentralizacija industrije. Zakonodajni odbor za javna dela in prometne zveze je imel ob navzočnosti ministra za javna dela Gorla in državnih podtajnikov Fanellija, De Marsinicha in Marinellija sejo, na kateri je preučeval številne zakonske osnutke. Najprej je odobril razne načrte za izvedbo javnih del, kakor regulacijski načrt mesta Turina in krajev, ki jih je leta 1908 in 1915 prizadel potres. Potrdil je dalje stroške za pokritje škode po povodnjah in vojne škode na sovražniškem ozemlju, ki so ga zasedle italijanske oborožene sile, ter odobril tudi, da se popravi pristanišče v Bariju. Sprejel je končno tudi druge načrte, ki se nanašajo na promet in prometne zveze ter je bil v tem smislu spremenjen zakonski osnutek glede avtomobilskih prog, glede vožnje s kolesi po avtomobilskih cestah, izdelovanja motornih koles in drugih motornih vozil, voznih olajšav po državnih železnicah in dovoljenj za opravljanje radiotelegrafске službe na trgovskih ladjah. Zlasti obširno je odbor razpravljal o zakonskem osnutku, ki se nanaša na decentralizacijo industrijskih naprav v zvezi z novimi vodnoelektričnimi napravami. Med drugimi je spregovoril tudi minister za javna dela Gorla, ki je razložil pomen tega zakonskega načrta. Osnutek je bil takoj potem sprejet v obliki, kakor ga je ministrstvo predložilo.

Umetniška razstava v Trstu. Danes so tržaški umetniki odprli v »Galleria del Corso« svojo umetniško razstavo, na katero so se že nekaj časa zelo skrbno pripravljali. Na njej razstavljajo izključno le umetniki iz Trsta in tržaške pokrajine. Tržaški listi pišejo, da je ta razstava najpomembnejša umetniška prireditev, kar jih je bilo letos v Trstu in da ji bo občinstvo sprito čisto gotovo posvetilo največjo pozornost.

Rojstvo in krst v zaklonišču. Med letalskim napadom, ki so ga angleška letala izvedla na Napoli v noči na 22. oktober, se je zatekla v bližnje zaklonišče tudi žena nekega napoleškega brivca, Amelija Scala. Začeli so jo grabiti porodni kreči in že je poleg nje zajokala ljubka punčka, ki ji je bilo namenjeno, da je prvič zagledala svet ob priliki letalskega napada. Ker je bil v zavetju tedaj tudi neki duhovnik, je otrokova mati izrazila željo, naj bi novorojenko tudi takoj krstili, kar v zaklonišču. To se je tudi zgodilo in deklici so dali ime Marija Viktorija.

Kratko veselje nad pomilijonsko dediščino. 67letni mizar Angelo Lazzario iz Vicence se je mudil te dni v Padovi po svojih opravkih. Nazaj grede ni šel takoj domov, pač pa se je ustavil v neki gostilni, kjer se ga je malo prehudu nalezelo. Noge ga niso več držale in je mož kar na cesti padel. Z glavo pa je priletel ob kamen, da mu je počila lobanja in je kmalu nato umrl. Pri njem so našli oporoko, v kateri mu je neki njegov sorodnik zapustil vprav te dni lepo premoženje, nekaj v posestvu, nekaj pa v denarju, skupaj kakih pol milijona lir. Ni čuda, če si ga je mož hotel za to ne navadno veselo presenečenje privoščiti kozarec ali dva več kot ponavadi, recimo čez mero. Še pomislil ni, da utegne to svoje kratko veselje plačati z življenjem.

V Ribniški dolini je pol metra snega!

Mnogo škode na sadnem drevju, potrgane pa so tudi številne telefonske in električne žice

Ribnica, 25. oktobra.

Lepi in topli jesenski dnevi so premetli mnogo Ribničanov, da so odlašali s pospravljanjem korenja in repe. Dan sv. Uršule jih je opozoril na stari pregovor, ki pravi: »Uršula lepa, jesen grda«, in kmetje v višje ležečih krajih so pohiteli s pospravljanjem »fermentinac«, ki je v toplih, sončnih dneh še kar zorel. Nekaj posestnikov pa je pustilo koruzo še kar zunaj, ker je upalo, da bo še zorela.

V četrtek jutraj pa se je Ribniška dolina že belila v snegu. »To je le za reklamo, da ga vidimo«, so dejali, ko pa je sneg kar vztrajno naltaval in je segal že četrta metra visoko, so videli, da je prišla s prvim snegom tudi zima. Danes ga je nametlo v dolini že kar pol metra, v

višjih predelih pa ga je padlo še skoraj meter. Južni sneg je napravil precejšnjo škodo na sadnem drevju. Sneg je obstal na še ne odpadlem listju, na vejah in jih polomil. Več telefonskih in električnih žic je potrganih, tako da so imeli elektrikomontirji večerj in danes mnogo dela. Prvi sneg je prinesel Ribničanom nove skrbi. Drva so kljub temu, da so pri nas obsežni gozdovi, zelo draga. Ribničane skrbi tudi, kako bodo spravili repo, ki je za rejo prašičev in tudi za ljudsko prehrano važna. Snega se vselej le otroci, ki že mažejo svoje »dilece«, da se bodo smučali, ko bo le malo zmrazilo. Tuji gostje, ki jih je v Ribniški dolini letos precej, pa se pridno fotografirajo v obilju snega, da bodo poslali »bele« spominčke svojcem.

Določila o porazdeljevanju tekstilnih izdelkov, obutve in oblačil

V zvezi z naredbo Visokega komisariata z dne 7. X. 1941-XIX št. 122 se pojasnjuje sledeče: 1. Inventar blaga je sestavljen iz posebnih tiskanih obrazcih, katerih razdelitev bo oskrbela v Ljubljani Zbornica za TOI, v drugih krajih pa občine. Medtem pa naj industriji, trgovci in obrtniki sestavijo inventar na posebnih poljih, iz katerih bodo kasneje prepisali podatke v tiskane obrazce.

Sestava inventarja se ima izvršiti po stanju o polnoči od 29. na 30. september 1941 (morebiti kasneje prejetu blago je seveda pripisati) in bi morala biti končana do 27. X. 1941.

Inventar sestoji iz 7 velikih skupin, in sicer: a) tkanine, b) pletenine, c) konfekcija, d) druga konfekcija, e) hišno perilo, f) obutev, g) razno.

Blago je navesti po številu, metrih, parihi, ducatih itd., kakor je pač trgovski običaj za dotično blago.

ad a) sukno za obleke, za površnike, za dežne plašče, za moške in ženske, podloge, tkanine za osebno perilo, tkanine za hišno perilo, lahke tkanine za zavese, težke tkanine za pohištvo, gardine in tapete, nepremočljive tkanine sploh, vse druge tkanine, ki niso posebej imenovane;

ad b) zimske in letne pletenine za moške, ženske, deklice in otroke: maje, spodnje hlače, kombineže, džemperji, nogavice, fine nogavice, kopalne obleke, moške nogavice;

ad c) za moške in ženske nad 15 let, za deklice in dekline od 5. do vključno 14. leta, za otroke od 1. do vključno 4. leta: obleke, spuščene jopice, hlače, hlačke, spodnje obleke, dežni plašči, površniki, nepremočljivi plašči, srajce, srajčke, kombineže, spodnje jopice za ženske, vse to, če ni izključno od pletenine; ako blago ni iz same volne, je navesti druge tvarine v procentih; izvzeta je tu delovna konfekcija;

ad d) delovne obleke, zaščitne delovne obleke, delovne jopice, delovne hlače, delovne hlačke, delovne spodnje hlače, ki niso iz pletenine, kopalni plašči, pidžame, halje, robci za nos, robci, predpasniki, rute in šerpe;

ad d) odeje za postelje, odeje za potovanja, šivane odeje, pregrinjale, rjuhe, podloge za blazine, podloge za žimnice, prti po 6, 12 in več kosov, serveti, brisalke vseh vrst;

ad e) obutev za moške, ženske, dečke, deklice in otroke, izvzema obutev za industrijske svrhe in zaščitno obutev, ki se mora navesti brez razločevanja obutev iz usnja (pri katerih je gornji del in podplat iz kože, usnja ali nadomestka za usnje), druga obutev (pri kateri je gornji del iz gumij, nadomestkov gumija ali tkanine), domači čevlji (samo oni iz kože, usnja ali gume);

ad f) kovčegi iz kože in usnja, oblačilno krzno, razni predeni oblačilni predmeti za prodajo na drobno.

Inventar se mora sestaviti v treh izvodih. Dva izvoda morajo sestavljati izpolnjena vrtni Zbornici za TOI potom združenja odnosno občine, po kateri so obrazce prejeli. Združenja odn. občine morajo pri tem kontrolirati, ali so formulirali v redu in pravilno izpolnjeni.

Pri vrtni Zbornici morajo biti izvodi inventarja razvrščeni po kategorijah: industrija, obrt, trgovina na debelo, trgovina na drobno, krošnjarstvo, zastopništvo zaloge in dr. V posameznih kategorijah je razvrstiti formulirje: samo tkanine, samo pletenine, razne konfekcije in formulirji za trgovine z mešanim blagom, ki so, ker gre za razne predmete, sestavile več tabel.

2. Trgovcem na debelo in drobno in obrtnikom je dopustna nabava navedenih predmetov. Prodajne trditve razbremenijo lastne inventarje za prodano blago, ki ga prevzamejo v breme prejemne trditve. Prodajne trditve morajo o prodaji obvestiti zbornico TOI.

Industrijska podjetja in proizvajalne obrti nadaljujejo svoje delo, morajo pa dnevno zabeleževati porabljene surovine in izgotovljene izdelke.

3. Dovoli se izročitev predmetov, kupljenih ali pa izdelanih po naročilu privatnikov pred 30. 9. 1940.

Zaradi kontrole se mora izročitev teh predmetov naznaniti zbornici TOI ali okrajnim glavarstvom.

4. Prosta je prodaja občinstvu proti predložitvi osebne izkaznice za sledeče predmete: izgotovljene obleke za novorojenke, čepice in prtiči za otroke, dežniki in njih podloge, klobuki, rokavice, ovratniki in kravate, modrci, futrali, modrci, intimni in vsakovrstni pasovi, higiensne serviete do največje mere 60x60 cm, naramnice, podveze, nogavice za krčne žile, podveze in potilnice, žalni trakovi, ščiti za nogavice, tkanine in manufakture iz slame, papirja, celofana in žaganja, planete, perilo in okrasji za cerkevna opravila, čipke, vezanine in tul (iz izjemo vezanih tkanin), trskovi in odrezki do 20 cm široki, vse tako imenovano kratko blago, stekano, spleteno ali prepletano, ki se potrebuje za okraske oblačil ali opremnih predmetov, ne širše od 5 cm, paramenterije, gumbi, zapore na zadržke, kaveljčki, zapanke in slično, zastavice, praporji in znaki, predpostelniki in preproge za tla, predmeti za ortopedično rabo, antiseptični ovojji in gaze za zdravljenje, tkanine za embalažo, jadra in tehnične predmete, lesene coklje, povosčeno platno in sploh gumirano platno, povosčene namizne tkanine, pegamoidi in termoidi za kovčge, specialne gumirane tkanine za tiskarske in litografske stroje, razne gumirane konfekcije in tkanine za sanitetno rabo, kadri in banje iz gumiranih tkanin in za kopeji, copate brez kože ali usnja, športni predmeti (izvzema čevlje in oblačila). Za te predmete ni treba sestaviti inventarja, niti jih vpisovati v register za nabave in prodaje.

5. Smejo se prodajati tudi drugi tekstilni izdelki, oblačilni predmeti in obutev (kar ni navedeno v točki 4) za vojaške svrhe in v vojaškim obistvom in zavodom ter trdkam, ki vršijo nabave za vojsko, proti predložitvi osebne izkaznice; na-

Zaradi cen so tudi nameščenci odgovorni Zgodba o tlačenki in volovskem kočniku — Cinizem prodajalcev

Ljubljana, 24. oktobra.

Bila je zanimiva in za splošnost poučna navijalska razprava pred sodnikom-poeidnecem na okrožnem sodišču, ki je v pravi luči razkrila in odkrila miselnost in cinizem takozvanih prodajalcev krogov, hrepenečih edinole po mastnih dobičkih. Pokazala pa je tudi, da so po uredbi o cenah in drugih protidraginskih ukrepih-kazenski odgovorni za svoja dejanja tudi nameščenci in uslužbenci podjetja, ki jim poverja nalogo prodaje živih in drugih najnujnejših potrebščin.

Zaradi navijanja cen mesu so bili obtoženi 3 nameščenci nekega velikega mesarskega podjetja v Ljubljani, ki so prodajali meso po podružničnih podjetjih kot poslovodje. Pred sodnika so prišli: žena mesar. pomočnika in prodajalka ga. Pavla, mesarski pomočnik in poslovodja Maks ter mesarski pomočnik in poslovodja Lojze. Prva je bila obtožena, da je 26. aprila neki delavki prodala ½ kg mesa za 3.80 lir. Drugi je moral odgovorjati za več dejanj, ko je raznim strankam prodajal meso po višjih cenah, kakor jih je bila določila oblast. Zaradi istega prestopka je bil obtožen tudi tretji, Lojze.

Vsi so se pred sodnikom opravičevali in zagovarjali, da so vedno meso prodajali po maksimalnih cenah, morala je biti kaka pomota, da so stranke vzele napaden blok ali pa napaden zavitek, ker je bil takrat v mesnici strašanski naval. Državni tožilec je vzklil: »Napaden blok! Napadena teža! Napaden zavitek! Pri mesarijih je zadnje čase vse zmešano!«

Sodnik pa je med drugim pripomnil: »Ko so stranke zahtevale meso po maksimalnih cenah, so ga sleer dobile, toda zapomnili ste si jih, da ga drugič niso dobile!«

Zastlihanih je bilo več prič, ki so kupovale meso pri omenjenih obtožencih. Prva priča, neka delavka, je sicer za prvo obtoženo menila, da je des dala za ½ kg bankovec v takratni dinarski valuti za 10 din, toda hitro je odšla iz mesnice. Neka priča pa je navedla prav značilno izpovedbo, ko je omenjala, kaj vse ji je pripomnil drugi obtoženec Maks. Ta ji je zabrusil v obraz: »Sedaj sprašujete po cenah! Sedaj vam dam za maksimalno ceno, drugič ne!«

Omenila je dalje, da je še pristavil, da naj bo vesela, ko bo meso postalo še dražje in ga bo rada kupovala po višjih cenah. Obtoženec je ostro in ogorčeno protestiral proti prič, ki je vztrajala pri svoji izpovedbi. Neka tretja priča je tudi izpovedala, kako je meso kupila po višji ceni in prav tako po višji ceni tlačenki. Dotična porcija tlačenke je bila slaba in ni bila užitna. »Se mačka je doma ni hotela poskusiti,« je omenila priča.

Četrta priča, starejši in izkušen mož je kupil pri tretjem obtožencu ½ kg govejega mesa po višji ceni. Plačal je za to meso kar 7 lir. Priča

Naročite „Slovenčev koledar“!

Novice iz Ribnice

»Mariano Siroc«, drugo izdajo »Slovenčeve knjižnice«, dobite v trafiki Mihelič.

Občinski odbor Rdečega križa bo ponovil v novembru Nušičevo komedijo »Navaden človek«. Dan uprizoritve bomo objavili.

Sadje sušijo. V Ribniški dolini je bila letos srednje dobra sadna letina. Razveseljivo je dejstvo, da so posestniki posvetili letos še posebno skrb sušenju sadja, ki jim bo v teh časih res dobrodošel. V Gorji vasi, kjer so lani zgradili sadno sušilnico, imajo dovolj dela in so posušili že lepo množino sadja. V Jurjevi so postavili to jesen novo sadno sušilnico, ki že tudi služi svojemu namenu.

Nad 3000 pregledov je izvršila te dni v Ribnici sanitetna avtokolona Ljubljanske pokrajine. Zdravstveno stanje prebivalstva občine Ribnice je zadovoljivo.

V Dolenji vasi pri Ribnici je sanitetna avtokolona izvršila 1697 pregledov. Dolenjo vas prištevajo zdravniki po primerjavi statistike, ki jo vodi kolona, po telesnem razvoju in zdravstvenih prilikah med najbolj zdrave in najkrepkeše kraje na Dolenjskem.

Zanimiva ugotovitev. Razvoj otrok se v pokrajini precej razlikuje. Zdravniki sanitetne avtokolone so ugotovili, da so nekateri otroci zastali v razvoju kar za 2 do 3 leta. Tako je notranjski otrok pri 10 letih toliko razvit kakor belokranjski pri 12 letih. Duševne zaostalosti med otroki ni mnogo, kar pa je, izvira iz družin, ki so vdane alkoholu.

dalje častnikom in podčastnikom, namenjenim v operacijsko cono proti predložitvi odhodnega naloga.

je med drugim pripomnila: »Za privago pa mi je dal volovski kočnik.«

Ko so bili prečitani še razni zapiski in je bilo dokazno postopanje končano, je sodnik objavil kratko sodbo, s katero sta bila obsojena: poslovodja Maks zaradi 2 prestopkov navijanja cen na 10 dni zapora in 600 lir denarne kazni ali v primeru neizpolnitosti na nadaljnjih 27 dni zapora, tretji obtoženec poslovodja Lojze pa zaradi 1-kratnega prestopka na 7 dni zapora in 300 lir denarne kazni ali 9 dni zapora, oba nepogojno. Prva obtoženka Pavla je bila zaradi pomanjkanja dokazov v smislu §-a 280 k. o. oproščena od obtožbe.

Na okrožnem sodišču je bilo večerj drugače obsojenih zaradi navijanja cen še več drugih mesarjev in neki pek.

Koledar

Danes, sobota, 25. oktobra: Kriz. in Dar.

Nedelja, 26. oktobra: Kristus Kralj.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva 20; mr. Murmayer R., Sv. Petra c. 78.

Danes sta se poročila v Trnovski cerkvi Vet. Med. g. Bojan Mervič, živinozdravnik v Velikih Laščah z gđ. Vido Spec, uradnico iz Ljubljane. Novoporočencema obilo sreče in božjega blagoslova.

Mestno zdravniško dežurno službo bo imel v nedeljo 26. t. m. mestni višji zdravstveni svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta 15, telefon 32-84.

Prosim tistega, ki je v prvi polovici t. m. na postaji v Stični vzel tuji pleteni kovček, naj ga prinese nazaj in izroči skladiščniku na postaji Stična ali pa naj vsaj vrne dokumente in papir, ki zanj nima nobene vrednosti.

Vse občinstvo, ki se zanima za koncerte pianistov svetovnega slovesa, opozarjamo na prihodnji koncert, ki bo v ponedeljek, 27. t. m. ob 20 v veliki Filharmonični dvorani. Spored bo izvajal znameniti italijanski pianist Carlo Vidusso, katerega prištevajo med prve sodobne pianiste. Vse kritike soglašajo, da imamo v njem enega največjih pianistov z izredno bogatim klavirskim programom, kar se pa tehnične dovršenosti tiče, spada med najznamenitejše mojstre. Opozarjamo na točni začetek koncerta in prosimo, da zasede občinstvo pred osmo uro svoja mesta v koncertni dvorani. Predprodaja vslopnic v knjigarni Glasbene Matice.

Hišne posestnike in nadzornike hišne zaščite opozarja mestni zaščitni urad, da morajo biti po navodilih Visokega komisariata hišna zaklonišča vedno pripravljena za takojšnjo uporabo. Iz zdravstvenih razlogov je potrebno, da se zaklonišča sem in tja osnažijo in prezračijo. Za redno vzdrževanje in snaženje hišnih zaklonišč je odgovoren hišni posestnik ali upravitelj hiše, nadzornik hišne zaščite pa mora skrbeti za snago v zakloniščih ter za vse drugo, kar bi bilo potrebno za njih zračenje, seveda se pa pri tem nadzornik hišne zaščite lahko posluži hišnika in, kjer tega ni, druge primerne osebe. Po istih navodilih bodo organi mestnega poglavarstva z organi Visokega komisariata in Pokrajinskega odbora za protiletalsko zaščito večkrat pregledali hišna in industrijska zaklonišča. Ob tej priliki iznova opozarjamo na nujnost uspešne in takojšnje ureditve zaklonišč.

Vse lastnike prašičev v Ljubljani opozarja mestni gospodarski urad, da po čl. 1 uredbe o klanju prašičev treba Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino prijaviti vse prašiče na posebnih tiskovinah. Naznanjeni morajo biti brez izjeme prav vsi prašiči, ki jih rejci reje v ljubljanski občini, in sicer v ponedeljek, torek in sredo, 27., 28. in 29. oktobra. med uradnimi urami v sobi št. 35 v mestnem gospodarskem uradu v Beethovnovi ulici 7. Obenem bo v istem uradu obvezno prijavljanje vseh krav, ko bo treba naznaniti tudi podatke o družini rejcev in o pridelovanju, porabi in prodaji mleka.

Ljubljansko gledališče

Drama — Začetek ob 18.15

Sobota, 25. oktobra: »Šesto nadstropje«. Izven. Znižane cene. Začetek: 18.15, konec 21.

Nedelja, 26. oktobra ob 15: »Hamlet«. Izven.

Opera — Začetek ob 17.30

Sobota, 25. oktobra: »Aida«. Izven. Začetek 17.30; konec ob 21.

Nedelja, 26. oktobra: »La Boheme«. Izven. Začetek ob 18.15; konec ob 20.45.

MRAKOVO GLEDALIŠČE, Franciškanska dvorana.

Nedelja, 26. oktobra ob 5 popoldne: »Slavnostni finalec«. — Predprodaja danes in jutri od 10—13 in od 15—17 pri blagajni pred dvorano. Znižane cene.

col selz: ottimo aperitivo
liscio: efficace digestivo

s sodavico: najboljši aperitiv — sam, brez sodavice: zelo učinkujoč za dobro prebavo

Igor Zagrebenec

Zavetje v pečevju

Najprej se je je prav nalahko in oprezno dotaknil z vrhom čevlja.

Nobenega znamenja ni dala, da bi bila še živa.

Okoražen je je zdaj brenil z vso silo. Pa nič! Nič! Kar pri miru je obležala. Samo stresla se je.

O, seveda, mrtva je, prav gotovo je mrtva!

Prav ti je, mrha jezikaval! Zmerom si brusila svoj gobec ob me, zmerom si vedela kaj slabega povedati o meni! No, tebi sem zdaj že zamašil usta! Da se vsaj še kaj drugega ne bi razvedelo! Kaj bi se neki! Doli, v Glavniku, me nobeden ne pozna! Plahutarjev se boje ljudje bolj kot je treba! Tudi Francozi imajo pred njimi preveliki strah! Haha! Kdo bi neki vedel, kako je Francozom šinilo v glavo, da so prijeli Jezavčka, Piščanca in Korarja! Ali ti je bil evet, ta Korar! Eden pa mu je bil na svetu le dorasel — jaz, jaz, Podborški Tinček! Tako sem ga podžagal in mu pripravil varno kamro, da mu živ človek ni mogel pomagati, ne onima dvema! Haha! Ti se bodi s Podborškim Tinčkom! Lepo so me pa plačali! O, Francozi nič ne gledajo na to, če nosiš bisago, nič, če imaš grd obraz! Samo, da jim zvesto služiš in da jim prineseš kaj pripravnega na nos, kaj takega, da lahko koga

zadenejo, ki jim škoduje! Jaz sem jim že znosil, pa presneto dobro znosil, in še same porabne reči! Ne eni ni bilo kaj že nekaj znosil, presneto dobro in pridno znosil, in še same porabne reči! Ne eni ni bilo kaj očitati, vsaki se je dalo ustreziti tako, da je njim prav prišlo! Ne, umazan pa niso! Niso umazani! Dozdej so se dobro skazali! Veš, Tone, če boš še naprej tako poraben — pod Francozi si napraviš dom kakor ga v teh dolinah še ni imel gospodar! Dom — in katerekoli ženska ti bo všeč — vsaka se ti bo vrgla okrog vrata, češ, pri tem človeku se mi vendar že ne bo treba več batiti! Dobro shaja s Francozi, v časteh ga imajo! Ne bo dolgo, ko ga bodo napravili za župana, zakaj, katerega bolj pripravnega in bolj zanesljivega človeka bi pa kje tod naokrog pod Bogom svetlim še ugnili iztakniti! — Lepo ženičilo si bo dobili! Oh, kakšno veselje bo imel z njo! Kako se bosta imela rada, posebno še potlej, ko bo videla, da je on prav za prav nazadnje zares čisto dobrega srca, nemara še bolj kakor marsikakega drugi, ki ga je bila od te strani prej bolj cenila! Res, da ni posebno lep, ampak, če je človek zraven, kar nič pri njem ne razmišlja o grdobiji, tako je silen.

Korajžne misli in pisane sanje za našajo.

47

Tolikšna predrznost ga prime, da sede na Jero in upre kopito ob tla.

Pa res! Le kdo mu kaj more? Kdo mu zdaj more skriviti las na glavi!

Kje pa so bili plahutarji takrat, ko so oni trije, Piščanec, Korar in Jezavček čakali, kdaj jih bodo prišli rešiti in se še eno uro prej, preden so bili obešeni, tako ustili, kako bodo koga mučili? Pa res! Kje pa so bili ti plahutarji? Revel!

Kje je bil tisti Kertuc, tisti muštafasti človek, Lombard je menda bil po rodu, pa so se mu preveč segrela tla, ker je bil ubil nekega Francoza! Kje pa je bil zdaj ta Kertuc? Glasu od nikoder o njem! In Lukec! Lukec! Kaj vse je o njem prihajalo naokrog! Tako se je zdelo, da niti Lucifer v peklu ne bi bil varen z vsemi legijoni hudic, če bi si bil Lukec izmislil, da ga bo odtam spravil kam drugam, vsemu žveplu in ognju navkljub!

Ne glas, ne pošte od njih!

Korar, Piščanec in Jezavček so bingljali, vsi plavi in zabuhli so grdo plazili jezike na trgu v Glavniku.

Sredaj pa se je nabiralo ljudstvo in prodajalo zija.

Dobro teden dni so viseli, potem šele so jih Francozi sneli in jih kar take, kakršni so bili gori na vislicah, vrgli v plitvo jamo ter zagrebli.

In kaj se je potlej zgodilo?

Ni! Niti las se ni skrivil ne enemu biriču!

No, Kertuc, no Lukec! Kje sta ostala? Premajhno moč imata, to je vse!

Da bi vidva mene dosegla? Kje pa! Povrh pa vedeti ne moreta, kdo je valine tri spravil na vislice!

Jeral! Zda, ko si ti za zmerom obmolnila, se mi tudi z naše strani ni več nikogar batil! Spodaj nobeden ne ve, vsaj prav za gotovo ne, da jaz kaj nosim okoli in da jaz prinašam Francozom tisto, kar jim pride najbolj prav in jim najlepše pomaga, da lahko primejo pravi čas sproti v strah božji vse take, ki bi jim ugnili prej ali slej priti na misel punt. — Ti pa, stara večak! Eno se mi dobro zdi, da sem te bil z Jernejčevcem tako dobro zadell! Pred smrtjo si pa le zvedela, da nisem neumen in da se znam potihem obračati! Ne, ne! Podborški Tinček ni neumen! Vse ga je bilo, zdaj pa on lahko bije, kogar se mu zdi! Tak gospod bo še, da ga dozdej še ni bilo podobnega gruntarja! Kdor bo hotel kaj veljati, se bo poslej moral muhati okrog njega!

Kaj pa je to?

Nekaj je zašumelo v gošči.

Ves preplašen se je pogнал Tonček kvišku.

Tresel se je, ko je stiskal puško, kakor šiba na vodi mu je migala, ko je strmel v goščo.

Nič se ni dalo opaziti.

Dolga časa je strmel med debela in v grmovje.

Napeto je poslušal.

Pri priči mu je postalo žal, da je bil zadell Jero.

O, ti prekleti strel, zakaj si šel kar naravnost!

Ce ga zdaj kdo dobi zraven Jera!

Saj za morda ni nobeden drug kakor kakšni Francozi, ki so šli malo gledat, če se nemara kje prav blizu naš Globokim ne klatijo domači fantje! Čisto mirno je stal in napenjal ušesa. Tako dolgo je poslušal, da ga je začel boleti vrat.

Saj ni bilo nič! Prav nič ni bilo! Le zakaj se tako hitro razburil? Za juna se imaš, pa se tako hitro splašiš! Komaj da se list spustil z veje, ti pa pokonec in preš — kakor zajec v razoruk!

Bolj varno bo pa le, če greš dol iv se zglašiš pri Francozi! Tam ti žive duša ne bo, nič mogla, pa še tisto bo! zagolovo opravil, kar si se bil namenil! si je nazadnje dopovedal.

Se sem, pa še tja je šel oprezovaje z glavo, se z očmi ustavil na tem grmu, ob onem deblu in počakal, potem pa je skočil in stekel slep za vse okrog sebe razen za pot, ki se je strmo spuščala v Globoko.

Kaj ga je zdaj brigala Jera!

Samo, da bo spet čisto na varnem!

Jera, mrtva Jera, pa je ležala sredi poti.

Muhe, ki so oprezovale, so si zdaj upale do krvi.

Visoko gori nekje je zatožil kdo ve kateri ptič.

Velika senca se je zvišala zmerom hitreje spuščala nad gozd. Čedalje večja je prihajala.

Andrejčkov
Jože:

Zalost in veselje

Roman
v slikah

Risal Jože Beranek Besedilo priredil Mirko Javornik

124.

»Kam pa ste zdaj namenjeni?« je vprašal Aleš. »Veste kaj, pojdite spet z nama v Ljubljano!«

Oče Alfonz se je nasmehnil predlogu slovenskega vojaka in dejal:

»Namenil sem se v Rim. Ne bom zapustil Italije, svoje mile dežele, zakaj za Bogom najbolj ljubim svojo domovino, kar je dolžnost vsakega poštenega človeka. Morda bo najbolj prav, če gresta še vidva z mano proti Rimu, zakaj odondot bosta najlažje prišla domov.«

Pri teh besedah je Aleš pozabil na lastne križe in težave ter od veselja poljubil menihu roko.

125.

V Rim pojde! Videl bo to slavno mesto! Nikdar bi si tega ne bil mislil. Začel je spraševati očeta Alfonza o vsem, česar se je o Rimu spomnil iz knjig, katere je prebiral doma. Menih mu je pravil sto zanimivih reči. Aleš si je v duhu slikal bajne cerkve z visokimi zvoniki, dolge vrste razkošnih hiš in še več drugega.

Med pogovorom je čas naglo bežal. Dež je pojenjal in nebo se je začelo jasiti. Zvezda za zvezdo se je prižgala na nebu. Oče Alfonz je pokazal na zvezde in opomnil, da bi bilo dobro, če bi krenili naprej.

126.

Zdaj se je Aleš spomnil prijatelja Poldeta, na katerega je bil v ognju zanimanja docela pozabil. Polde, ki ni razumel tujega jezika, je bil pri ognju kmalu zadremal. Aleš in menih se nista menila zanj, ko ni dal glasu od sebe.

Zdaj, ko sta utihnili, se je prebudil. S sklonjeno glavo je strmel v pojemajoči ogenj. Obraz mu je bil žalosten in skoraj top. Iz bledice na njem se je poznalo, kako slabo mu je. Aleš se je kar ustrašil. Začel je dvomiti, da bo mogel dalje, če se ne bo okrepljal z jedjo.

Izkaznice za obleko v Italiji in drugod

Skoraj povsod je omejitve porabe oblačilnih predmetov urejena po nemškem vzorcu

Izkaznice za obleko, kakršne so zdaj uvedli tudi pri nas in ki se med seboj razlikujejo z ozirom na starost in pa spol tistega, na čigar ime se glase, odgovarjajo načinu racioniranja oblačilnih predmetov v drugih državah, kakor se vidi iz naslednjega:

Nemčija: Tam imajo pet vrst izkaznic, ki se glase na posamezne osebe in so različne z ozirom na starost in spol dotičnika, na čigar ime so bile izdane. Ta mesec so uvedli v Nemčiji še šesto vrsto izkaznice, ki velja za otroke do enega leta starosti. Za te jih namreč dozdaj ni bilo. Vsaka izkaznica je veljavna samo za tisti delovni razred potrošnikov, ki mu pripada naslovljenec.

Švica: Pet vzorcev posamičnih kart, ki so z ozirom na spol lastnikov spet drugačne. Drugače je način racioniranja obleke isti kot v Nemčiji.

Holandija: Štirje vzorci izkaznic za obleko, glasečih se na posameznike. Tudi tu veljajo za moške drugačne izkaznice kot pa za ženske in za odrasle spet drugačne kot za otroke. Vse drugo kot v Nemčiji.

Belgija: Belgija je v celoti prevzela nemški način omejitve porabe oblačilnih predmetov in ima prav toliko vrst izkaznic.

Francija: Tu imajo spet samo štiri različne vrste kart za obleko in je v glavnem vsa stvar urejena vsaj približno tako kot v Nemčiji.

S staro obleko bi prihranili točke na izkaznicah

V zvezi z uvedbo izkaznic za tekstilne izdelke, obleko in obutev, se zdi zelo zanimiv predlog, ki so ga stavili mnogi in po katerem naj bi si ljudje pomagali s staro ponošeno obleko na ta način, da bi jo oddali trgovcem, ki bi jim jo potem pri prodaji nove zaračunali. Doma imajo, zlasti številničarske družine toliko in toliko oblek, raznih oblačilnih predmetov, nogavic, jopičev, telovnikov, hlač,

čevljev, srajc in drugega spodnjega perila, in vse to leži na dnu omara in čaka, kdaj se bo kdo spomnil nanj in oblekel. Kakor se glasi omenjeni predlog, naj bi se proučilo tudi vprašanje, kako obrniti v prid vse te zalozene predmete z varčevanjem točk na izkaznicah za

Krompir, čimveč krompirja...

Tudi tam, kjer so bili nekoč pašniki, cvetlična polja in — vroča puščava

Kako važen je krompir pri splošni prehrani prebivalstva in tako tudi za celotno narodno gospodarstvo, so se ljudje začeli v polni meri zavedati zlasti zdaj, ko je vojna. Zato ni čudno, če so se po vseh državah vrgli na vso moč na to, da bi krompirja čim več pridelali. Začeli so že obdelano zemljo boljše gnojiti, prav tako pa tudi v veliki meri orati ledino, da bi bil pridelek krompirja čim večji. V Švici so na primer kljub temu, da svet tam ni bogve kako prikladen za poljedelstvo, začeli spremenjati ob pobočjih gora lažje pašnike v krompirjeve njive, čeprav niso ravno najboljše. Koliko so v tem ozirom storili v Italiji, je tudi znano, saj vemo, da so celo vrtove in parke po mestih temeljito obdelali in zasadili s krompirjem in fižolom. In uspehi so bili lepi. V Franciji so na primer izdali razne koristne ukrepe, da bi zavarovali krompir pred različnimi škodljivci in da bi bil pridelek čim večji.

V zvezi s tem so gotovo zanimivi poskusi, ki so jih naredili Francozi v Severni Afriki. Tudi vroča Severna Afrika, zlasti Alžir in Maroko, naj bi jim dala krompirja vsaj nekaj več kot ga je dozdaj.

Na Holandskem so obširna področja, ki so bila prej vsa zasajena z najraznovrstnejšimi cvetlicami (Holandija je prejnjela čase izvažala dosti rož) zasadili s krompirjem in zelenjavo.

obleko. Narodna industrija bi lahko dobila na ta način velike količine surovin za izdelovanje volne, novih tkanin, usnja, mešane svile, preje itd. Varčevanje s točkami na izkaznicah bi spravilo iz dna omara spet v promet tiste oblačilne predmete, ki zdaj brez haska leže nekje v pozabljenju po domovih ter jih žro molji in plesnoba.

Staro obleko, ki bi jo ljudje prinesli trgovcem, bi ti potem izročili dalje tovarnam, kjer dobivajo novo blago, v tovarnah pa bi za staro robo odračunali njim v prid primerno število točk pri novih pošiljkah.

Tudi v državah jugovzhodne Evrope zavzema pridelovanje krompirja vedno važnejše mesto v poljedelstvu, in zdi se, da so uspehi naravnost nepričakovani. Madžarska, ki je že prej vedno veljala za veliko pridelovalko krompirja, bo še zlasti lahko povečala svoj izvoz tega važnega živila v druge države. Prav tako si tudi na Grškem zelo prizadevajo, da bi na domestili majhen pridelek žita s čim večjimi množinami domačega krompirja, vse po načelu, naj ne bo neobdelane niti pedij zemlje.

Največja knjiga na svetu

Dozdaj še ni znano, da bi imeli kje na svetu večjo knjigo, kakor jo imajo na Dunaju v tamkajšnjem dominikanskem samostanu. Knjiga, ki vsebuje imena in življenjepis vseh dunajskih dominikancev, kar jih je umrlo od leta 1424. dalje, je bolj podobna kakšni omari, kakor pa resnični knjigi. Platnice so močne kakor les pri sobni omari, listi pa, ki so prav tako iz lesa in prevlečeni s pergamentom ter merijo 120x95 cm, pa se obračajo preko podobnih tečajev, kakršne vidimo pri vratih. Knjigi-omari pripisujejo izredno zgodovinsko važnost zaradi podatkov, ki so v njej ovekovene in se nanašajo na številne dominikance, ki so nekoč veljali za slovite pridigarje in učenjake.

52. letalski napad na angleško oklepno »Warspite«

Poveljnik angleške oklepne »Warspite« je v razgovoru z nekim časnikarjem v Bremerstonu, kjer je ladja v popravilu, povedal — kakor pravi poročilo iz Stockholma —, da so italijanska in nemška letala napadla oklepno »Warspite« v Sredozemskem morju že dva in petdesetkrat.

Švicarji imajo dobro srce

Odbor švicarskega Rdečega križa je sklenil, v bodoče storiti še več za uboge ranjence in še povečati svojo delavnost na vojnem področju. Kakor poroča agencija Centraleuropa, bodo v kratkem odšli na vzhodno bojišče švicarski kirurgi z večjim številom bolničarjev, kjer hočejo posvetiti svojo skrb zdravilju ranjencev in tako izkazovati največje delo usmiljenja.

»Normandie« — bodoča letalonosilka

Ameriški tisk prinaša novico, po kateri naj bi slovito francosko ladjo »Normandie« predelali tako, da bi lahko služila kot nosilka letal. Pravijo, da zdaj samo še čakajo na takšni sklep ameriške vlade, da se ta ladja zapleni, obenem z njo pa tudi druge francoske ladje, ki so jih ob prelomu med Anglijo in Francijo zasegli v ameriških pristaniščih.

Jedilno olje iz tobaka

Švicarski urad, ki skrbi za prehrano prebivalstva v vojnem času, je izdal posebne predpise, ki se nanašajo na uporabljanje tobaknih sadik za izdelovanje olja. Vsi pridelovalci tobaka v Švici so dolžni tako izboljšati svoje tobakne nasade, da bodo na vsakem obdelanem hektarju zemlje pridelali najmanj 500 tobaknih rastlin. Olje, ki ga bodo tako pridelali iz tobaknih sadik, bo služilo prebivalstvu kot jedilno olje. Računajo, da bodo ti poskusi rodili dobre uspehe, in če se bo to tudi res zgodilo, bodo v bodoče začeli tudi v Švici v večji meri gojiti tobak.

BELA ČAROVNICA

pustolovski roman

40

Da bi uspeh bil bolj gotov, sva si z Doretom razdelila naloge. Jaz sem pazil na Croixnoirejev avtomobil, medtem ko se je Doret trudil, da najde pot sredi med številnimi avtomobili, ki so nam neprestano ovirali prehod.

Preden smo dospeli do Etoilea, je avtomobil zavil na levo in nato brzel po Rue Pergolese. Skoraj na sredini te ulice se je ustavil pred neko garažo. Nek moški je izstopil. Ko je Doret zagledal postavbo, mi je dejal:

»Prav on je! Dozdevni gospod Giroux!...«

Počakala sva, da je oni odvedel svoj voz v garažo, nato sem jaz skočil na tla. »Dobro ga opazuj,« mi je dejal Doret. »Jaz odvedem medtem avtomobil v stransko ulico.«

Previdno sem se plazil k garaži, toda nisem mogel najti niti najmanjše luknjice, da bi mogel pogledati v notranjost. Opazil pa sem nek hodnik, ki je vodil na notranje dvorišče. Stel sem po njem in opazil, da sem dospel na zadnjo stran garaže. Svetloba, ki je prihajala skozi neko okence, je pritegnila mojo pozornost. Približal sem se okencu in pogledal v notranjost. Videl sem, da je to garaža, kamor je pravkar vstopil mož, ki sva ga

zasledovala.

Odšel sem iskat Doret, ki se je medtem vrnil pred garažo in gledal naokoli, ker se mu je brez dvoma zdelo čudno, da me ni bilo tam. Pomignil se mmu, naj mi sledi in ga odvedel k okencu. Videla sva, da je on pazljivo preiskoval motor svojega avtomobila. Potegnil je od nekega dva dolga črna zavoja in ju spravil v žep. Nato je krenil proti nasprotnemu kotu garaže, kjer so bile polžaste stopnice. Pritisnil je na stikalo, ki je bilo poleg stopnic in od zgoraj se je zasvetila luč. Ugasnil je luč v garaži in se začel vzpenjati po stopnicah.

»Prepričan sem, da je on!« je dejal Doret. »Na noben način ga ne smemo izgubiti izpred oči. Zelo verjetno je, da stanuje tukaj... Ali pa ima tu eno izmed svojih zatočišč.«

Vrnila sva se zopet na cesto. Nisva vedela, kaj naj storiva. Minilo je nekaj minut, tedaj pa sva zagledala, da se je v najvišjem nadstropju razsvetlilo neko okno.

Brez najmanjšega obotavljanja sva stekla v nasproti stoječo hišo. Krenila sva po stopnicah in kmalu dospela skozi podstrešno okno na streho. Od tukaj sva lahko videla v sobo, kjer je bil Kolvevski.

Skrila sva se za nek dimnik in pazljivo gledala proti nasproti stoječemu oknu, da bi nama nič ne ušlo, kar se je tam godilo. K sreči Kolvevski ni zagnil zaves svojega okna. Mogla sva natančno opazovati vse, kar se je v njegovi sobi godilo, saj sva bila oddaljena komaj kakih dvajset metrov.

Kolvevski si je pravkar slekel plašč. Obesil ga je na obešalnik in vzel tudi klobuk z glave. Tudi tega je obesil poleg plašča. Delal je vse to zelo počasi, kakor nekdo, ki je zelo zaskrbljen. Saj je pa tudi imel dovolj vzroka za to.

Nato je skoraj mehanično vzel iz žepa ona dva črna zavoja, ju spravil v nek predal in ga zaklenil. Ko je spravil ključ v žep, je nekaj časa gledal proti oknu, kakor da bi naju bil opazil. Z Doretom sva izgubila upanje, da ga bova mogla še dalje opazovati. Brez dvoma bo sedaj zagnil okno. Toda zaenkrat ni še storil tega; le zamišljeno je nekaj časa gledal zvezde, ki so se začele pojavljati na nebu. Počasi si je šel z roko preko čela, kakor da bi hotel oddaljiti neko misel, ki ga je mučila. Končno se je približal pisalni mizi z neko odločnostjo, kakor nekdo, ki hoče storiti nek važen korak. Sedel je in vzel svinčnik v roke. Toda ni začel takoj pisati, ampak je še vedno gledal nepremično predse.

Končno se je zdelo, da se je le odločil. Z naglo kretnjo je segel v notranji žep jopiča in potegnil iz njega samokres. Nekaj časa ga je gledal in ga nato položil poleg sebe na mizo. Z Doretom sva se spogledala. Hipoma nama je postalo

jasno, da si zločinec namerava sam vzeti življenje, ker je spoznal, da postaja mu za okoli njega vedno bolj ozka. Midva pa s takšno rešitvijo nisva bila bogve kako zadovoljna. Mnogo bolj bi bilo, če bi ga bilo mogoče izročiti v roke pravici in bi tako izvedli tudi za njegove pomočnike in bi bili pojasnjeni vsi skrivnostni zločini, ki so se zgodili v zadnjem času.

Doret je hotel na vsak način prepričati, da bi Kolvevski naredil samomor. Hotel je telefonirati na policijo in zahtevati, naj zločince takoj aretirajo, preden izvrši svojo namero. Toda jaz sem mu to odsvetoval. Ostala sva na svojem mestu in opazovala Rusa. Ta je položil samono mizo in vzel iz mape veliko polo papirja. Vzel je iz žepa polnilno pero in začel pisati.

Iz vseh potez njegovega obraza je bilo mogoče razbrati, kako zelo važno mora biti to, kar piše in da to pismo gotovo ni podobno onim, ki jih navadno pišejo samomorilci.

Popisal je ves list in nato še enega. Prečital je oba z veliko pazljivostjo in tu pa tam kaj popravil. Ko je to delo končal, je liste skrbno zložil in spravil v rumeni ovitek, katerega je zlepil in zapeljal z rdečim pečatnim voskom. Začel je pisati naslov tako počasi, kakor da bi hotel podaljšati zadnje trenutke svojega življenja.

Nato je zopet zamišljeno zrl predse. Čez nekaj časa je vzel pismo, dvignil zgornjo ploščo pisalne mize in položil pismo pod njo. Zdelo se je, da je sedaj

napočil usodni trenutek. Vendar pa je še okleval. Upri je komolce ob mizo in si pokrtil obraz z rokama.

Hipoma pa je prišlo do neke spremembe.

Opazila sva, da se je Kolvevski nenadoma stresel in da se je na njegovem obrazu pojavil strah in sovraštvo. Pograbil je samokres, a ni več utegnil sprožiti. Kakor blisk je planil nek moški skozi vrata in ga pograbil za roko. Kolvevski se je hotel izviti. Vnela se je ljuta borba, ki je trajala nekaj minut. Nenadoma pa je Kolvevski iztegnil roko in izpustil samokres. Napadalec se je z bliskovito naglico sklonil in ga pobral. Nato se je nekoliko oddalnil od Rusa. Tedaj sva si ga mogla še natančneje ogledati: bil je Bordman.

»Vidiš,« je dejal Doret, »tudi on ga je zasledil in posrečilo se mu je, da naju je prehitel.«

Prepričan sem, da teh besed mojemu prijatelju ni narekovala stanovska zavist. Preveč plemenit je bil, da bi mogel gojiti podobna čustva. Te besede so bile le izraz njegovega občudovanja.

Medtem je Bordman govoril. Nisva mogla slišati njegovih besed, niti videti njegovega obraza. Pač pa sva mogla na zločinčevem obrazu opazovati vpliv njegovih besed. Njegove poteze so izražale močan odpor. To se nama je zdelo zelo čudno. Pri zločincu, ki je spisal svoje priznanje, preden si je hotel vzeti življenje, se nama je ta odpor zdel nerazumljiv. Čemu bi se ustavljal policistu, če pa je v pismu vse priznal?